

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.4.2012
COM(2012) 167 final

2012/0084 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 για τις ευρωπαϊκές
στατιστικές**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ και την Ελβετία)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Τα αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία γίνονται όλο και πιο απαραίτητα για τη λήψη εμπεριστατωμένων αποφάσεων από τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Για τον λόγο αυτό, κύριο μέλημα όλων των στατιστικών αρχών είναι να διασφαλίζουν ότι τα στοιχεία που παράγουν είναι υψηλής ποιότητας. Ο κώδικας ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές¹ εκδόθηκε το 2005 και το βασικό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών από το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα (ΕΣΣ) εκσυγχρονίστηκε το 2009 με την έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές².

Οι πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις κατέδειξαν εκ νέου την ανάγκη για ακόμη μεγαλύτερη αξιοπιστία των στατιστικών. Τα μέσα και τα αποτελέσματα της οικονομικής πολιτικής επηρεάζονται — περισσότερο από κάθε άλλη φορά — από το κλίμα των παγκόσμιων χρηματοπιστωτικών αγορών και τη στρατηγική που ακολουθούν όσοι μετέχουν σε αυτές. Οι στατιστικές έχουν την αξιοπιστία που θεωρεί το κοινό ότι έχουν, ιδίως οι χρηματοπιστωτικές αγορές. Η αξιοπιστία των στατιστικών δεδομένων, όσον αφορά τα τεχνικά κριτήρια αξιολόγησης της ποιότητας, αποτελεί προϋπόθεση για τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης των χρηστών. Εξίσου σημαντική, όμως, είναι και η αξιοπιστία των φορέων που παράγουν στατιστικές. Για τον λόγο αυτό, η νομοθεσία πρέπει να δώσει ιδιαίτερη έμφαση και να διασφαλίσει την επαγγελματική ανεξαρτησία των στατιστικών αρχών.

Η Επιτροπή αναγνώρισε τα θέματα αυτά και τόνισε στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Για μια αυστηρή διαχείριση της ποιότητας στον τομέα των ευρωπαϊκών στατιστικών»³ την ανάγκη να ενισχυθεί η διακυβέρνηση του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος (ΕΣΣ) με την απαρέγκλιτη εφαρμογή της αρχής της επαγγελματικής ανεξαρτησίας των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών (ΕΣΥ), με την αποσαφήνιση του συντονιστικού τους ρόλου στο πλαίσιο των εθνικών στατιστικών συστημάτων και με την καλύτερη χρήση των διοικητικών δεδομένων για στατιστικούς σκοπούς. Επιπλέον, στην ανακοίνωση αυτή προτάθηκε η καθιέρωση «δεσμεύσεων για την αξιοπιστία των στατιστικών», ώστε οι εθνικές κυβερνήσεις να συνειδητοποιήσουν τον ρόλο και την ευθύνη τους όσον αφορά την εξασφάλιση της αξιοπιστίας των επίσημων στατιστικών με σεβασμό στην ανεξαρτησία των ΕΣΥ. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, η εισαγωγή όλων αυτών των μέτρων πρέπει να γίνει με τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009. Επιπλέον, πρέπει να αναθεωρηθεί ανάλογα ο κώδικας ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές⁴.

Οι διαπιστώσεις που περιλαμβάνονταν στην προαναφερθείσα ανακοίνωση και οι προτεινόμενες δράσεις υποστηρίχθηκαν από το συμβούλιο ECOFIN (κατά την 3100ή σύνοδό του στις 20 Ιουνίου 2011). Η μεγάλη σπουδαιότητα της αρχής της επαγγελματικής ανεξαρτησίας των ΕΣΥ αναγνωρίστηκε, επίσης, ρητά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το

¹ Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την υπευθυνότητα των εθνικών και κοινοτικών στατιστικών αρχών, COM(2005) 217 τελικό, της 25.5.2005.

² ΕΕ L 87 της 31.3.2009, σ. 164.

³ COM(2011) 211 τελικό, της 15.4.2011.

⁴ Η αναθεώρηση του κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές εγκρίθηκε από την επιτροπή του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος στις 28 Σεπτεμβρίου 2011.

Συμβούλιο στη νομοθετική δέσμη των έξι μέτρων για την ενίσχυση της οικονομικής διακυβέρνησης, που τέθηκε σε ισχύ τον Δεκέμβριο του 2011. Στα μέτρα αυτά διευκρινίζεται ότι η επαγγελματική ανεξαρτησία των εθνικών στατιστικών αρχών απαιτεί, μεταξύ άλλων, διαφάνεια στις διαδικασίες πρόσληψης και απόλυσης οι οποίες πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά σε επαγγελματικά κριτήρια⁵. Επιπλέον, στις 13 Μαρτίου 2012 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα με το οποίο καλεί την Επιτροπή να εφαρμόσει με γοργούς ρυθμούς μέτρα για τη βελτίωση της διαχείρισης της ποιότητας και της διακυβέρνησης στις ευρωπαϊκές στατιστικές.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η πρόταση βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στα τελικά συμπεράσματα και τις συστάσεις της «ειδικής ομάδας του ΕΣΣ για την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 σχετικά με τις δεσμεύσεις για την αξιοπιστία των στατιστικών», η οποία συνεδρίασε αρκετές φορές από τον Ιούνιο έως τον Οκτώβριο του 2011. Η ειδική αυτή ομάδα, την οποία απάρτιζαν εκπρόσωποι 14 χωρών, μελέτησε τέσσερα κύρια ζητήματα τα οποία προσδιορίζονται στην ανακοίνωση «Για μια αυστηρή διαχείριση της ποιότητας στον τομέα των ευρωπαϊκών στατιστικών» και αφορούν την ενίσχυση της διακυβέρνησης του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος: την ανεξαρτησία των ΕΣΥ, τον συντονιστικό τους ρόλο στα εθνικά στατιστικά συστήματα, τη χρήση και τη διαχείριση των διοικητικών δεδομένων και «τις δεσμεύσεις για την αξιοπιστία των στατιστικών».

Επιπλέον, για το σχέδιο πρότασης έχει πραγματοποιηθεί διαβούλευση με την επιτροπή ΕΣΣ, της οποίας η κύρια αποστολή είναι να παρέχει επαγγελματική καθοδήγηση στο ΕΣΣ για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών σύμφωνα με τις στατιστικές αρχές.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η πρόταση προβλέπει την αναθεώρηση του ισχύοντος βασικού νομικού πλαισίου που διέπει τις ευρωπαϊκές στατιστικές ώστε να προσαρμοστεί για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις ανάγκες της πολιτικής και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές στατιστικές λόγω των πρόσφατων εξελίξεων στην παγκόσμια οικονομία. Κύριος στόχος είναι η περαιτέρω ενίσχυση της διακυβέρνησης του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος ώστε να διασφαλιστεί ο υψηλός βαθμός αξιοπιστίας και ανταπόκρισης στις ανάγκες σε δεδομένα που προκύπτουν από τη βελτίωση του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικότερα, η επαγγελματική ανεξαρτησία των εθνικών στατιστικών αρχών έχει καθοριστική σημασία στο πλαίσιο αυτό. Η παρούσα πρόταση αναφέρει ρητά ότι η ανεξαρτησία των επικεφαλής των ΕΣΥ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αποτελεί προϋπόθεση για την εδραίωση της ανεξαρτησίας των αντίστοιχων υπηρεσιών. Για τον σκοπό αυτό, είναι απαραίτητο οι επικεφαλής των ΕΣΥ να έχουν την ελευθερία να αποφασίζουν σχετικά με τις

⁵ Άρθρο 1 παράγραφος 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1175/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών· ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 12.

ενέργειες, τις στατιστικές μεθόδους, τα πρότυπα και τις διαδικασίες, καθώς και για το περιεχόμενο και τον χρόνο δημοσιοποίησης των στατιστικών στοιχείων και δημοσιεύσεων για όλες τις ευρωπαϊκές στατιστικές. Επίσης, δεν πρέπει να επιζητούν ούτε να λαμβάνουν οδηγίες από τις εθνικές κυβερνήσεις ή άλλους φορείς. Επιπλέον, οι επικεφαλής των ΕΣΥ θα πρέπει να διαθέτουν αρκετά μεγάλη αυτονομία στον τομέα της λήψης αποφάσεων σχετικά με την εσωτερική διαχείριση της στατιστικής υπηρεσίας και να έχουν τη δυνατότητα να εκφράζουν δημόσια τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τον προϋπολογισμό που διατίθεται για την ΕΣΥ στο πλαίσιο των στατιστικών καθηκόντων τους. Επίσης, ο διορισμός, η μετάθεση και η απόλυση των επικεφαλής των ΕΣΥ πρέπει να διέπονται από διαφανείς και νομικά δεσμευτικούς κανόνες οι οποίοι θα βασίζονται αποκλειστικά σε επαγγελματικά κριτήρια.

Ωστόσο, οι επικεφαλής των ΕΣΥ δεν θα πρέπει μόνο να διαθέτουν μεγάλη αυτονομία, αλλά και να λογοδοτούν για τα αποτελέσματα των ΕΣΥ, τόσο σχετικά με την παραγωγή στατιστικών όσο και σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να υποβάλουν ετήσια έκθεση σχετικά με τις στατιστικές δραστηριότητες και τη χρηματοοικονομική κατάσταση των αντίστοιχων αρχών.

Όπως προβλέπεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Για μια αυστηρή διαχείριση της ποιότητας στον τομέα των ευρωπαϊκών στατιστικών», η πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 περιλαμβάνει και την καθιέρωση των «δεσμεύσεων για την αξιοπιστία των στατιστικών». Αυτές οι δηλώσεις τήρησης του κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, και ιδίως της αρχής της ανεξαρτησίας των ΕΣΥ, αποσκοπούν στην ενίσχυση της διακυβέρνησης των στατιστικών στην ΕΕ και τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των ευρωπαϊκών στατιστικών. Σύμφωνα με την πρόταση, θα πρέπει να υπογραφούν από τις κυβερνήσεις όλων των κρατών μελών και να προσυπογραφούν από την Επιτροπή, σε όσον το δυνατόν υψηλότερο επίπεδο. Οι δεσμεύσεις για την αξιοπιστία των στατιστικών πρόκειται να συνταχθούν από τα ίδια τα κράτη μέλη ώστε να συμπεριλάβουν τις ειδικές για κάθε χώρα βελτιωτικές δράσεις. Η υλοποίηση των ενεργειών αυτών θα παρακολουθείται από την Eurostat στο πλαίσιο της ήδη καθιερωμένης τακτικής αξιολόγησης του βαθμού συμμόρφωσης των κρατών μελών προς τον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές.

Ο συντονιστικός ρόλος των ΕΣΥ στα εθνικά στατιστικά συστήματα διευκρινίζεται από την πρόταση για την τροποποίηση του άρθρου 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009. Έχουν προστεθεί ρητές αναφορές σε υπηρεσίες και λειτουργίες στις οποίες πρέπει να υπάρχει συντονισμός.

Μια άλλη τροποποίηση με την οποία διευκρινίζεται ο ρόλος των ΕΣΥ είναι το νέο άρθρο 17α που αφορά την πρόσβαση, τη χρήση και την ενσωμάτωση των διοικητικών μητρώων, το οποίο αντικαθιστά το ισχύον άρθρο 24. Πρωταρχικός του στόχος είναι η δημιουργία ενός νομικού πλαισίου για την εκτενέστερη χρήση των πηγών διοικητικών δεδομένων στην παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών, χωρίς να αυξηθεί η επιβάρυνση για τους απαντώντες, τις ΕΣΥ και τις άλλες εθνικές αρχές. Σύμφωνα με την πρόταση, οι ΕΣΥ θα πρέπει να συμμετέχουν, στο βαθμό που είναι αναγκαίο, στις αποφάσεις για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την κατάργηση των διοικητικών μητρώων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή στατιστικών στοιχείων. Θα πρέπει επίσης να συντονίζουν τις σχετικές δραστηριότητες τυποποίησης και να λαμβάνουν τα μεταδεδομένα των διοικητικών δεδομένων που εξάγονται για στατιστικούς σκοπούς. Στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες (ΕΣΥ), τις άλλες εθνικές αρχές και τη Eurostat θα πρέπει να χορηγηθεί ελεύθερη και έγκαιρη πρόσβαση στα διοικητικά μητρώα, αλλά μόνο στο πλαίσιο των αντίστοιχων

δημόσιων διοικητικών συστημάτων και στον βαθμό που είναι αναγκαίο για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών.

Η τροποποίηση του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 αφορά την ανάγκη να διασφαλιστεί η ανεξάρτητη θέση της Eurostat σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τον ίδιο τρόπο όπως προτείνεται και για τις ΕΣΥ σε εθνικό επίπεδο. Το στοιχείο αυτό έχει καθοριστική σημασία για την αξιοπιστία ολόκληρου του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος και τονίστηκε από πάρα πολλά κράτη μέλη κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων που προηγήθηκαν με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Επιπλέον, προκειμένου να απλουστευτεί ο δημοσιονομικός σχεδιασμός για τις στατιστικές δραστηριότητες και να γίνει πιο σταθερός, η περίοδος προγραμματισμού του ευρωπαϊκού στατιστικού προγράμματος ευθυγραμμίστηκε με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της Ένωσης.

Τέλος, στην προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 λαμβάνονται υπόψη οι προσαρμογές της Συνθήκης της Λισαβόνας που αφορούν τη χορήγηση κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις όσον αφορά τους πόρους του ΕΣΣ. Αντίθετα, αναμένεται να απλουστεύσει και να βελτιώσει τον συντονισμό και τη συνεργασία στο εσωτερικό του συστήματος, ώστε τελικά η παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών να γίνει αποτελεσματικότερη και να μειωθεί η επιβάρυνση για τους απαντώντες.

Οι ανθρώπινοι πόροι που απαιτούνται στο εσωτερικό της Επιτροπής θα καλυφθούν από το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης στο οποίο έχει ήδη ανατεθεί η διαχείριση της σχετικής νομικής πράξης και/ή από αναδιάταξη στο εσωτερικό της Γενικής Διεύθυνσης.

5. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ουδέν.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 για τις ευρωπαϊκές
στατιστικές**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ και την Ελβετία)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο
338 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα (ΕΣΣ), ως σύμπραξη, έχει γενικά παγιώσει με επιτυχία τις δραστηριότητές του που συμβάλλουν στην ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκών στατιστικών, μεταξύ άλλων και με τη βελτίωση της διακυβέρνησης του συστήματος.
- (2) Ωστόσο, πρόσφατα διαπιστώθηκαν ορισμένες αδυναμίες, ειδικότερα όσον αφορά το πλαίσιο για τη διαχείριση της ποιότητας των στατιστικών.
- (3) Η Επιτροπή πρότεινε ενέργειες αντιμετώπισης των αδυναμιών αυτών στην ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Για μια αυστηρή διαχείριση της ποιότητας στον τομέα των ευρωπαϊκών στατιστικών»⁶, της 15ης Απριλίου 2011. Ειδικότερα, πρότεινε μια στοχοθετημένη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές⁷.
- (4) Στα συμπεράσματά του, της 20ής Ιουνίου 2011, το Συμβούλιο ECOFIN εξέφρασε την ικανοποίησή του για την πρωτοβουλία της Επιτροπής και υπογράμμισε τη σημασία της συνεχούς βελτίωσης της διακυβέρνησης και της αποτελεσματικότητας του ΕΣΣ.

⁶ COM(2011) 211 τελικό.

⁷ EE L 87 της 31.3.2009, σ. 164.

- (5) Επιπλέον, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο αντίκτυπος που είχαν στον στατιστικό τομέα οι πρόσφατες εξελίξεις όσον αφορά την οικονομική διακυβέρνηση στο πλαίσιο της Ένωσης, ιδίως οι πτυχές που συνδέονται με την ανεξαρτησία των στατιστικών υπηρεσιών, όπως είναι η διαφάνεια στις διαδικασίες πρόσληψης και απόλυσης, η διάθεση κονδυλίων του προϋπολογισμού και ο χρόνος των προδημοσιεύσεων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1175/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁸, καθώς και εκείνες οι οποίες συνδέονται με την απαίτηση οι φορείς που είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση της εφαρμογής των εθνικών δημοσιονομικών κανόνων, να απολαύουν λειτουργικής αυτονομίας, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ.
- (6) Οι πτυχές αυτές δεν θα πρέπει να περιοριστούν στις στατιστικές που παράγονται για τους σκοπούς του συστήματος δημοσιονομικής επιτήρησης και της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, αλλά θα πρέπει να αφορούν όλες τις ευρωπαϊκές στατιστικές που αναπτύσσονται, παράγονται και διαδίδονται από το ΕΣΣ.
- (7) Επιπλέον, η επάρκεια των πόρων που διατίθενται σε ετήσια ή πολυετή βάση για την αντιμετώπιση των στατιστικών αναγκών αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την επαγγελματική ανεξαρτησία των στατιστικών αρχών.
- (8) Για τον σκοπό αυτό, η επαγγελματική ανεξαρτησία των στατιστικών αρχών θα πρέπει να ενισχυθεί και θα πρέπει να εφαρμόζονται ελάχιστα πρότυπα, ιδίως όσον αφορά τους επικεφαλής των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών (ΕΣΥ), στους οποίους πρέπει να παρέχονται συγκεκριμένες εγγυήσεις όσον αφορά την εκτέλεση των στατιστικών καθηκόντων, την οργανωτική διαχείριση και την κατανομή των πόρων.
- (9) Ακόμη, ο συντονιστικός ρόλος που αποδίδεται ήδη στις ΕΣΥ θα πρέπει να αποσαφηνιστεί όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του, έτσι ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερος συντονισμός των στατιστικών δραστηριοτήτων σε εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της ποιότητας.
- (10) Για να μειωθεί η επιβάρυνση για τις στατιστικές αρχές και τους απαντώντες, οι ΕΣΥ και οι άλλες εθνικές αρχές θα πρέπει να έχουν δυνατότητα πρόσβασης και χρήσης των διοικητικών μητρώων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων τα οποία συμπληρώνονται σε ηλεκτρονική μορφή, αμέσως και δωρεάν, καθώς και ενσωμάτωσης των μητρώων αυτών στις στατιστικές.
- (11) Θα πρέπει ακόμη να ζητείται η γνώμη των ΕΣΥ σε πρώιμο στάδιο για τον σχεδιασμό νέων διοικητικών μητρώων, τα οποία θα μπορούσαν να παρέχουν δεδομένα για στατιστικούς σκοπούς, καθώς και για τις σχεδιαζόμενες αλλαγές ή την κατάργηση υφιστάμενων διοικητικών πηγών δεδομένων. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν τα σχετικά μεταδεδομένα από τους ιδιοκτήτες των διοικητικών δεδομένων και να

⁸ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 12.

συντονίζουν τις δραστηριότητες τυποποίησης των διοικητικών μητρώων που συνδέονται με την παραγωγή στατιστικών στοιχείων.

- (12) Ο απόρρητος χαρακτήρας των στοιχείων που λαμβάνονται από τα διοικητικά μητρώα θα πρέπει να προστατεύεται σύμφωνα με τις κοινές αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονται για όλα τα απόρρητα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών. Για τα δεδομένα αυτά θα πρέπει επίσης να καθιερωθούν πλαίσια αξιολόγησης της ποιότητας.
- (13) Η ποιότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών θα μπορούσε να ενισχυθεί και να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των χρηστών σ' αυτές, εάν οι εθνικές κυβερνήσεις αναλάμβαναν μέρος της ευθύνης για την εφαρμογή του κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές. Για τον σκοπό αυτό, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να συντάξει τη δική του «δέσμευση για την αξιοπιστία των στατιστικών» στην οποία να συμπεριλάβει συγκεκριμένη ανάληψη υποχρεώσεων από την πλευρά της κυβέρνησής του για την εφαρμογή του κώδικα και τη δημιουργία εθνικού πλαισίου διασφάλισης της ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαξιολογήσεων και των βελτιωτικών δράσεων.
- (14) Επειδή η παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών πρέπει να βασίζεται σε μακροπρόθεσμο επιχειρησιακό και χρηματοοικονομικό σχεδιασμό με σκοπό να εξασφαλίζεται υψηλός βαθμός ανεξαρτησίας, το ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα θα πρέπει να καλύπτει το ίδιο χρονικό διάστημα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.
- (15) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 αναθέτει αρμοδιότητες στην Επιτροπή για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του εν λόγω κανονισμού. Ως συνέπεια της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, οι εκχωρούμενες στην Επιτροπή αρμοδιότητες βάσει του εν λόγω κανονισμού πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τα άρθρα 290 και 291 της Συνθήκης.
- (16) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει την αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης προκειμένου να συμπληρώνει ή να τροποποιεί ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009, έτσι ώστε να καθορίζει απαιτήσεις ποιότητας, όπως τιμές-στόχους και ελάχιστα πρότυπα για την παραγωγή στατιστικών στοιχείων, όταν αυτά δεν προβλέπονται από την νομοθεσία του τομέα σχετικά με τις στατιστικές. Η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνά ώστε αυτές οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις να μην συνεπάγονται σημαντική πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση για τα κράτη μέλη και τους απαντώντες.
- (17) Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες, ακόμη και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή θα πρέπει, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη πράξεων κατ' εξουσιοδότηση, να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- (18) Απαιτείται να υπάρξουν ενιαίες προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε απόρρητα στοιχεία για επιστημονικούς σκοπούς. Στην Επιτροπή θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες με σκοπό τη δημιουργία των ρυθμίσεων, των κανόνων και των προϋποθέσεων που θα διέπουν αυτή την πρόσβαση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή⁹.

- (19) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και είναι δυνατόν να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (20) Ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 τροποποιείται ως εξής:

- (1) Στο άρθρο 2 παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) ο όρος "επαγγελματική ανεξαρτησία" σημαίνει ότι οι στατιστικές πρέπει να αναπτύσσονται, να παράγονται και να διαδίδονται ανεξάρτητα, ιδίως όσον αφορά την επιλογή των τεχνικών, των ορισμών, των μεθοδολογιών και των πηγών που χρησιμοποιούνται, καθώς επίσης τον χρόνο και το περιεχόμενο όλων των μορφών διάδοσης, χωρίς καμία πίεση από πολιτικές ομάδες ή ομάδες συμφερόντων, ενωσιακές ή εθνικές αρχές»

- (2) Στο άρθρο 5, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η εθνική στατιστική υπηρεσία που ορίζεται από κάθε κράτος μέλος ως φορέας αρμόδιος για τον συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο σχετικά με την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών (η ΕΣΥ) λειτουργεί από την άποψη αυτή ως το αποκλειστικό σημείο επαφής της Επιτροπής (Eurostat) για στατιστικά ζητήματα.

Η αρμοδιότητα της ΕΣΥ όσον αφορά τον συντονισμό καλύπτει όλες τις άλλες εθνικές αρχές που είναι υπεύθυνες για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών. Η ΕΣΥ είναι, ιδίως, αρμόδια σε εθνικό επίπεδο για τον συντονισμό του στατιστικού προγραμματισμού και την υποβολή εκθέσεων, την παρακολούθηση της ποιότητας, τη μεθοδολογία, τη διαβίβαση των δεδομένων και την επικοινωνία σχετικά με τις δράσεις του ΕΣΣ».

- (3) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 5α:

«Άρθρο 5α **Επικεφαλής των ΕΣΥ**

⁹ ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

1. Οι επικεφαλής των ΕΣΥ, στο πλαίσιο του εθνικού στατιστικού τους συστήματος, έχουν την αποκλειστική ευθύνη για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις ενέργειες, τις στατιστικές μεθόδους, τα πρότυπα και τις διαδικασίες, καθώς και για το περιεχόμενο και τον χρόνο δημοσιοποίησης των στατιστικών στοιχείων και των δημοσιεύσεων για όλες τις ευρωπαϊκές στατιστικές. Εξουσιοδοτούνται να αποφασίζουν σχετικά με όλα τα θέματα που αφορούν την εσωτερική διαχείριση της ΕΣΥ. Συντονίζουν τις στατιστικές δραστηριότητες όλων των εθνικών αρχών που συμβάλλουν στην ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών. Οι επικεφαλής των ΕΣΥ κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτών ενεργούν ανεξάρτητα· δεν επιζητούν ούτε λαμβάνουν οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή άλλο θεσμικό όργανο, φορέα, υπηρεσία ή οργανισμό· απέχουν από οποιαδήποτε πράξη είναι ασυμβίβαστη με την εκτέλεση των καθηκόντων αυτών.

2. Οι διαδικασίες πρόσληψης, μετάθεσης και απόλυσης των επικεφαλής των ΕΣΥ χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και βασίζονται αποκλειστικά σε επαγγελματικά κριτήρια.

3. Οι επικεφαλής των ΕΣΥ λογοδοτούν για τις στατιστικές δραστηριότητες και την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΣΥ· δημοσιεύουν ετήσια έκθεση και μπορούν να διατυπώνουν παρατηρήσεις σχετικά με θέματα διάθεσης του προϋπολογισμού που συνδέονται με τις στατιστικές δραστηριότητες της ΕΣΥ.

4. Οι επικεφαλής των ΕΣΥ εκπροσωπούν τα εθνικά στατιστικά συστήματα στο πλαίσιο του ΕΣΣ.»

(4) Στο άρθρο 6, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή (Eurostat) ενεργεί ανεξάρτητα διασφαλίζοντας την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών σύμφωνα με τους καθιερωμένους κανόνες και τις στατιστικές αρχές. Στο πλαίσιο αυτό, έχει την αποκλειστική ευθύνη σχετικά με τη λήψη αποφάσεων για τις ενέργειες, τις στατιστικές μεθόδους, τα πρότυπα και τις διαδικασίες, καθώς και για το περιεχόμενο και τον χρόνο δημοσιοποίησης των στατιστικών.»

(5) Στο άρθρο 11, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 3:

«3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του κώδικα ορθής πρακτικής αποβλέποντας στη διατήρηση της αξιοπιστίας των στατιστικών. Για τον σκοπό αυτό, κάθε κράτος μέλος, εκπροσωπούμενο από την κυβέρνησή του, υπογράφει και εφαρμόζει "δέσμευση για την αξιοπιστία των στατιστικών", βάσει της οποίας αναλαμβάνει συγκεκριμένες υποχρεώσεις πολιτικής για την εφαρμογή του κώδικα και για τη δημιουργία ενός εθνικού πλαισίου διασφάλισης της ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαξιολογήσεων και των βελτιωτικών δράσεων. Η δέσμευση προσυπογράφεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι εν λόγω αναλήψεις υποχρεώσεων θα παρακολουθούνται τακτικά από την Επιτροπή βάσει των ετήσιων εκθέσεων που αποστέλλουν τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση των εν λόγω δεσμεύσεων εντός 3 ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.»

(6) Στο άρθρο 12 παράγραφος 2, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η τομεακή νομοθεσία μπορεί να καθορίζει ειδικές απαιτήσεις ποιότητας, όπως τιμές-στόχους και ελάχιστα πρότυπα για την παραγωγή των στατιστικών. Αν η τομεακή νομοθεσία

δεν περιλαμβάνει ανάλογες διατάξεις, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει τις ειδικές αυτές απαιτήσεις ποιότητας βάσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 26α.»

(7) Στο άρθρο 13, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα παρέχει το πλαίσιο για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών, καθορίζοντας τα κύρια πεδία και τους στόχους των προβλεπόμενων ενεργειών για περίοδο αντίστοιχη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Αποφασίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Ο αντίκτυπός του και η αποδοτικότητά του από άποψη κόστους εκτιμώνται με παροχή στοιχείων από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

(8) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 17α:

«Άρθρο 17α

Πρόσβαση, χρήση και ενσωμάτωση των διοικητικών μητρώων

«1. Αποσκοπώντας στη μείωση της επιβάρυνσης για τους απαντώντες, οι ΕΣΥ, οι άλλες εθνικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 4 και η Επιτροπή (Eurostat) έχουν δικαίωμα πρόσβασης και χρήσης, αμέσως και δωρεάν, όλων των διοικητικών μητρώων, καθώς και ενσωμάτωσής τους σε στατιστικές, στο βαθμό που απαιτείται για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών.

2. Οι ΕΣΥ και η Επιτροπή (Eurostat) εκφράζουν γνώμη και μετέχουν στον αρχικό σχεδιασμό, τη μετέπειτα ανάπτυξη και τη διακοπή των διοικητικών μητρώων που καταρτίζονται και διατηρούνται από άλλους φορείς, διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτόν την περαιτέρω χρήση των μητρώων αυτών για στατιστικούς σκοπούς. Έχουν το δικαίωμα να συντονίζουν τις δραστηριότητες τυποποίησης των διοικητικών μητρώων που συνδέονται με την παραγωγή στατιστικών δεδομένων.

3. Η πρόσβαση και η συμμετοχή των ΕΣΥ, των άλλων εθνικών αρχών και της Επιτροπής (Eurostat), δυνάμει των παραγράφων 1 και 2, περιορίζεται στα διοικητικά μητρώα του δικού τους αντίστοιχου διοικητικού συστήματος.

4. Οι ΕΣΥ λαμβάνουν τα σχετικά μεταδεδομένα από τους ιδιοκτήτες των διοικητικών μητρώων που χρησιμοποιούνται για στατιστικούς σκοπούς.

5. Οι ΕΣΥ και οι ιδιοκτήτες των διοικητικών μητρώων δημιουργούν τους αναγκαίους μηχανισμούς συντονισμού.»

(9) Στο άρθρο 23, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι ρυθμίσεις, οι κανόνες και οι όροι πρόσβασης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2.»

(10) Το άρθρο 24 διαγράφεται.

(11) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 26α:

«Άρθρο 26α

Άσκηση των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων

1. Εκχωρείται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

2. Η κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 ανατίθενται στην Επιτροπή για μια περίοδο 5 ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την ανάθεση των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η ισχύς της ανάθεσης των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων παρατείνεται σιωπηρώς για περιόδους ίσης διάρκειας, εφόσον δεν διατυπωθεί σχετική αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της εκάστοτε περιόδου.

3. Η ανάθεση των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο.

Η απόφαση ανάκλησης τερματίζει την ανάθεση των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Παράγει αποτελέσματα από την επομένη της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η οποία καθορίζεται σ' αυτήν. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα ήδη ισχυουσών κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Η Επιτροπή μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 2 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός 2 μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.»

(12) Το άρθρο 27 αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«Άρθρο 27

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.»

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17.4.2012

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος